

آبونه شرائطی : هر یر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) التي ایلنی
(۲۲۵) ، ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۰۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سی ۷،۵ غروشدر .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایلدین
یازیر اعاده اولتماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

تذکره

۱۳۳۰

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

آدره س تبدیلنده ایریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

وکیل بک حضرتلری ،

حقیر کوریلن و آج براقق ایسته نیلن طلبه نك بر قسیمی مملکتک شرفی ، ناموسنی قورتاران استقلالنی قازانان کیمسه لر اولدینی کبی بر قسمی ده دوشمن سونکولرینه کوکس کره رک وطن اوغرنده شهید اولمش کیمسه لرک اوز اولاد ویا برادرلریدر . رحمت رحمانه قاووشان او کیمسه لرک ماتته براقدقلری بوودیمه بی خاطر دن چیقارمیه رق منصفانه وعادلانه قرارلریکزی بکلر ویکرمنجی عصرک علمی برنسیلرینه توفیق حرکت ایتمکزی مملکتک ، ملتک علم و صرفانی نامنه ذات وکالتیناهیلرندن استرحام ایلرز اقدم .

الهیات فاکولته سی نامنه

چلبی

زنا ادبیاتی!

یومی مطبوعاً تمزک برنده ، سقوط اخلاقی واجتماعی مزدن باعث بر مقاله انتشار ایتمشدی مقاله نك سلسله سطورنی میاننده کوزمه ایلدشن بر ترکیب و بر عنوان نظر دقیمی جلب و جذب کافی کلمش ایدی . او ترکیب و عنوان ده شوایدی : «زنا ادبیاتی» . حقیقه ، سقوط اخلاقی واجتماعی تمزک اک مهم عاملنی وجازت و بلاغته تصویر ایدر جک بشقه بر ترکیب و عنوان بولنه ماز . بو ترکیب و عنوان عصرنی ادبیات تمزک یکانه بروصف میزیدر . ادبیات قدیمه مزده «می و محبوب ادبیاتی» عنواننی ویریرسه ک ، دور قدیم و دور جدید ادبیاتی تماماً یکدیگرندن تفریق ایتمش اولورز . ادبیات اکر بر صنعت نفیسه ایسه ، بودستگاهده اعمال ایدیله جک آثار صنعتک ده نفیس اولماسنی لازم کلیر . صنعت نفیسه دستگاهنده آثار خسیسه اعمال ایدیلیرسه ، او صنعت سوء استعمال ایدلمش اولور . ادبیات صنعت نفیسه بندن بکله نیلن آثار نفیسه عجیانه کبی شیلردر ؟ . بو سوآله ویریله جک قیسه جه جواب شودر : فردی و اجتماعی روحلری علوی دویغولرله آشیلامق وینه فردی واجتماعی وجدانلری علویت و فضیلت شعله لرله نورلاندیرمق ، ساکن و عاقل حسیاتی ، بر غایه مقبول و مستحسن اوغورنده هیجان و حرکت کتیرمک کبی معالی و مکارم انسانیه در . حال بوکه بزم ، دور قدیمه عائد آثار ادبیته نك اکثریسی می و محبوب عشق و سودالریله ، می و محبوبک توصیف و تصویرلریله طولودر . ایچلرنده ، تصفیة وجدان و روحه خدمت ایدر جک ، اخلاق تهذیبنده تأثیری کوروله جک ، مصائب اجتماعی نی قورقونج برلوحه حالنده کوزمک اوکنه قویه جق ، مفاخر ملیه مزنی نظر مزده جانلاندیره جق ، قلبلر مزده معالی به ، مکارمه قارشی رغبت و مربوطیت ، تردیات و سفلیاته قارشی ده نفرت واستکراه حصوله کتیره جک ، وطن و دین دویغولر تمزک تمیه و تقویه سنه سبب اوله جق ،

درسخانه کاشانده بزه حکمت و عبرت درسلری ویره جک ، اجداد واسلاف نك فضائلنی ، خیرات و حسناتی ، دینه ، دولته ، ملتیه خدمتلرینی ذهنلر مزده دائماً یاشانه جق ، بزه ، ماضیمزک ، احوال گذشته مزک ایلکلر نندن جانلی مثالر ، کوتولکلر نندن قائلی نمونه لر کوستره جک ، مترقی زمانلر مزده کی اسباب ترقیاتی و مترقی زمانلر مزده کی عوامل تردیاتی مزده یرلشدیره جک آثار ادبییه یا هیچ تصادف ایدر میورز ، یا خود بک آرز تصادف ایدیلورز . مبذول اوله رق تصادف ایدیلن اثرلر یا بنت غنم ، یا خود بنت حوا عشق و سودالریله ، پیر مغان و منیچه حکایه لر یله ، می و میکده تصویرلریله ، بزم خوبان و صحبت رندان ماجرالریله ، بلبل وکل سر انجاملریله ، زلف دختران و کاکل پسران ترنماتیله ، فراق شکایتلری ، وصال تحسیرلریله ، سروقد ، کلبو ، آهو چشم ، سهام ابرو ، لعل لب ، سیمین تن ، ساغر مینا تشبیه لر یله طولودر . دور قدیم ادبیات نك حاجیلری ده ، خواجالری ده ، صوفی مذهب لر یله ده ، رند مشربلری ده ، اقدیلری ده ، بکلری ده ، پاشالری ده هب بوو ادینک سرخوش و بیوش یولجیلریدر . فضولینک ، روحی بندادینک ، ضیا پاشانک بعض حکمی اثرلری ، نامق کلاک وطنی نشیده لر ی ، کاظم پاشانک الهی نعتلری استننا ایدیلیرسه ، ارباب جدک او قویه جفی و او قویانلرک مستفید و مستفیض اوله جفی بشقه اثرلر کوره میورز . ادبیات نك قیمتی نظرلر مزده یوکسلتن ، یالکز ما کف معتکف ظهور ایددی ، فقط اوده می و محبوبدن بحث ایتمدیکی ایچون ، دورینک محبوب قلبنی اوله مدی .

دور حاضر ادبیاتی ایسه ، دور قدیم ادبیاتنه رحمت او قوتدی . دور قدیم آثار ادبییه سی سرعتله انتشار ایدر جک واسطه لره صوک زمانلر ده نائل اوله ییلمش ایدی . صوکره ، نظری ایدی . می و محبوبدن بحث ایدنلر میاننده ، می و محبوبک یوزینی کورمه ینلر بک چوق ایدی . ثالثاً : اکثریتله منظوم ایدی . منظوم اثرلرک قارئلری دائماً آزرر . بنه علیه ضررلری ده محدوددر . رابعاً : دور قدیم ادبایی ایران و عرب ادبسانک تحت تأثیرنده بولنیوردی .

«زنا ادبیاتی» عنواننی آلان دور حاضر آثار ادبییه سی سرعتله انتشار و تعمیم ایتمک ایچون مبذول واسطه لره مالک بولنیور . صوکره ، عملیدر . یکی ادبامزک قوللریله فعللری یکدیگرینه تماماً تطابق ایتمکده در . ثالثاً : هم منظوم ، هم ده منشور اوله رق نشر عفونت ایتمکده اعظمی فعالیت کوستریور . منظوم اثرلرک قارئلرینه منشور اثرلرک قارئلری ده التحاق ایدیلور . آنک ایچون ، ضررلری ، تخریبلری ده نامحدود اولیور . رابعاً : یکی ادبیات مز ضرب ادبسانک و بالخاصه فرانسز ادیبلرینک تأثیراتی آلتنده بولنیور . بو کونکی ضرب و فرانسز ادبیاتی ایسه ، دونکی ایران و عرب ادبیات نك یاننده اشد شر و اضعف مصیبت اولمق اوزره اخذ موقع ایدیلور .

«افندیلر، بکرا سزده بوخانملری آلدانمایکنز . یونلری کندی خانملقلرنده بیراقیکنز ، سواققلرده طولاشدقلری کون خانملقلرینک اللرندن کیتدیکی کوندر . بردفعه خویلیری بوزولور، حیالری آزالیرسه، آرتیق منع ایتمک ایستهسه کزده موفق اوله مازسکنز . بونلرک سواققلرده صاللانیه صاللانیه کزوب یورومهلری ، آچیق صاحیق دونوب دولاشمه لری آنجق بر طاقیم سرخوشلری ، چاقینلری ، کلخان بکرینی ممنون ایدهر ؛ فقط سز ضرر کورورسکنز ، چوجقلرکزی اونلره باقدیره ماز اولورسکنز ، اونلره باقاراق ارکک وقیز اولادیکزده یولدن چیقار . اونلره حریت ویرمک ایسته ینلر کندیلرینه یوزویرمه یین و یوزلرینه باقاسیان خانملرک عفت وعصمتلرندن انتقام آلق فکرینی تعقیب ایدنلردر .. الخ ، حریت نسوان مجاهده سنک بللی باشلی برقه رمانی اولان وحریت نسوان دعواسنی مدافعه ضمنتده لایحه لر یازان ، مقاله لر نشر ایدهن بر ذاتک غزته پسنده بر تهزیل کوزیمه ایلشدی . تهزیل شویله ایدی : یان یانه ایکی چیفت رسم . چیفتلرک بری قادین ، دیکری ارکک . رسملرک بر چیفتی ماضیه ، دیکر چیفتی ده حال حاضره تانددر . ماضیه عاند چیفت رسمده ارکک قادیندن التفات بکلپور ، فقط قادین التفات کوسترمیور و تکدیر آمیز بروضعت آلاق دییور : « بک افندی آلدانیورسیکنز ، بن ناموسلی برقادینم ، هر قوشک آتی یینمز . » حال حاضره تاند چیفت رسمده ایسه ، قادین ارکک دن التفات بکله یور ، فقط ارکک مجتنب بولنیور ویان کوزله باقاراق : « خانم ، یا کلپورسکنز ، بن ناموسلی برارککم هر قوشک آتی یینمز . » دییور . بوتهزیل ایله واعظ افندیکن سوزلری قارشیلانینجه واعظ مومی الهک کشف اسرارده کی اصابت و کرامته حیران اولدم . . . دیمک قادینلره حریت ویرمک ایچون چالیشمقدکی ، حمایه حقوق نسوان نامنه دعوی وکالتی باقمده کی مقصد وغایه ، اولجه یالواروبده التفات کورمه دکلری قادینلردن ، شمدی یالواروبده التفات کوسترمه مک صورتیه انتقام آلق ایمش . . . زواللی قادینلق ، سنی بک فنا آلداندیلر وسن بک فنا آلداندک ؛ سن دشمنلریکی دوست و دوستلریکی دشمن تلقی ایتدک ؛ نفسانی اغوا آتی نصیحت ، رحمانی نصیحتلری مصیبت ظن ایتدک ؛ سن بر کوهر ایدک وچارشافک صدقک ایدی . صدقندن چیقارلدک وسن عریان قالدک .

بز ، ذاتاً ، قدیمدنبری دینی ، اجتماعی ، اخلاقی ، ملی ، وطنی ، حسی ، فکری نه کبی ونه قدر ضرر لر کورمش ایسه ک ، هپ یابانجی ملتلرک تاثیرلری آلتده بولنلر یوزندن کورمشزدرد . وطن پرورلکی ، ملیت پرستلکی ، حمیتی ، خیرخواهلیکی کیمسه یه ویرمک ایسته یین یکی ادیبلمنزی ، یکی محررلمنزی ، ناظم وناظرلمنزی اثرلریله ، یازیلریله ، حال و حرکتلریله قارشیلانیدریکنز ؛ وطن پرورلکه منافی ، ملیته منافی ، حمیته ، خیرخواهلیغه مخالف عجبانه لر کورمزسکنز . . . رساملنی برصنعت نفیسه عدایدن رساملرک چیقاردقلری منفرد و مجتمع برحاله چیریل چیقارارکک وقادین رساملرینی کوریکنز ، رساملقندن ده اخیسیس برصنعت بولنه میه جفته حکم ایدرسکنز . واسلامیتک بوضعتک اجراسنه جواز ویرمه مه سنده کی حکمت واصابته حیران اولورسکنز . قادینلرک درون خانه ده کی حیات عقیفانه لری وحشت و اسارت ، عفت وعصمت پرده لرینک یرتیلوب آتیلمالرینه معروف مساعی بی حمیت ، خیرخواهلق ، شفقت ومرحمت ، مقتضای مدنیت وانسانیت تلقی ایدن بکلریمزک ، بوکون ، قادینلرک تربیه سقوط اخلاقلرینه قارشلی آلمش اولدقلری وضعیتلره عطف نظر ایدیکنز ، « دون ، بز ، اونلره یالواریبور ایدک ، بوکون اونلر بز یالواریبور ، دییه استهزا واستخفاف نعره لری آتدقلرینی آکلارسکنز . بکن رمضان شریفده برایکندی وقی آیاصوفیه جامع شریفه کیتمشدم . بالا بیقلی ، تانار سیالی ، پریشان صاریقلی بردات جامع شریفک برکنارینه بررحله قورمش ، وعظ ونصیحت ایدیوردی . جماعتی قادین وارککدن متشکل بر هیئت مختلطه ایدی . سوق مراقله برمدت اوتوروب دیکله دم . بر آره لق قادینلره توجیه خطاب ایدهرک خاطرمده قالدیغنه کوره عیناً شوسوزلری سویله دی :

« خانملر ، خانه لر یکنز سزک ایچون بر سرای در . سز او سرایلرده برر سلطان سکنز . بو ارککلر صورت حقندن کوزوکه رک سزی سرایلر یکنزدن چیقاروب ، تختلریکنزدن ایندیروب سوقاغه آتمق وسزی سوقاق قادینی یا مق ایسته یورلر . صاقین بونلرک اغفالات واضلالاته آلدانمایکنز ، « سزی اسارتدن قورتاره جمز ، حقوقکنزه سزی نائل قیله جفمز . . . » کبی آلداتیجی سوزلرینه اینانمایکنز ، صوکره پشیمان اولورسیکنز ، فقط ایش ایشدن کچدکن صوکره پشیمانلغک فأنده سی اولماز . قادینلره تاند بوسوزلری بتیردکن صوکره ارککلر طرفه یوزینی چوربره رک اونلره ده شوسوزلری ایراد ایتمش ایدی :

خارجنده ايشكه ، كوچكه مشغول اولاييلرسك ، الويرر كه عفتكه ، عصمتكه خلل كله سين . ار ككلره هر خصوصده مساوي اوله جنم ديمه ، بو مساواتدن اول امرده سن متضرر اولورسك . ار ككلرك بنيه لري قوتلدره ، آغير يوكلر طاشيرلر ، سن اويوكلري طاشيه مازسك ؛ ار ككلرك عسكركلكري وار ، سن عسكرك يا پامازسك . ار ككلر كنج قوجارلر ، سن تيز قوجارسك . سن ملاحظكي تيز ضايع ايدرسك ، ار ككلرك ملاحظكري كيچ زائل اولور . ار ككلر چوق چاليشيرسه چوق كزرلر ، چوق يرلر ، سن ، اونلر قانداق بيك ييهيم ديرسهك خسته دوشرسك . ار ككلرك آياق لري بيوكدر ، بيوك آياق قابيلري كيرلر ، سن عين وسعتده آياق قاي كيهيم ديرسهك و كيرسهك يورويه مرسك . فطرت سكا و ار ككلره آري آري خصوصيتلر بخش ايتمش ايكن ، نه سن اوكا مساوي اوله بيليرسك ، نه ده او ، سكا مساوي اوله بيلير . سنك آري مزيتلرك ، آري نقصانلرك ، ار ككلرك آري مزيتلري ، آري نقصانلري واردر . قادينلر ايله ار ككلرك متقابل وظيفه لري متقابل مزيتلريله متقابل نقصانلريني تلافى ايتمزلرندن عبارتدر . ار ككلرك قادينلق مزيتيني حائز دكلدر كه قادينلق ده ار ككلرك مزيتلريني حائز اوله بيلسين .

ع . ي

فوضاي اجتماعي

صوك زمانلرده شوراده بوراده اويله فجيح جنايتلر وقوعه كله به باشلادي كه انسان بونلري ايفاع ايدنلرك كندى جنسنه منسوب اولديني دوشوندجه حيرتله ايچنده قاليور . بورغاز آطه سنده بر دليقاني باباسنه بچاق چكيور ، پدريتك وفاتنه سببيت ويريور . آنقرده ۱۵-۲۱ ياشلرنده درت جاني بر آرقداشلرينك عرضنه تجاوز ايچون للى آلتمش بچاق ياره سيله وجوديني دليك ده شيك ايديبورلر . قولقاريني كسيورلر ، كوزلريني اوييورلر . بونكله ده قناعت ايتمه رك باشني وجودندن آيرمق ايچون ايكي سي باشندن ، ايكي سي ده آياق لرن دن طوته رق چكيورلر ، چكيورلر ، قوباره مايجه مقعدينه بر بچاق صوقه رق براقوب صاوشيورلر . بو ، نه وحشت ا بو ، نه افتراس ا جاوارلنك بو درجه سني انسان حوصله سنه صيفديره مايور . فقط بونلر حقيقتدر . بوشنا عتري كندى نوعمه ، كندى جنسمزه منسوب اولانلر ايفاع ايتمشدر .

بونلر بزي درين درين دوشوندوره جك حادثه لر در . نه اولدي ده هيئت اجتماعيه من آراسندن بويله آداملر ظهور ايتمه به باشلادي ؟ اساسان اجتماعيه مزمن بيقيلور ؟ تربيه دينيه و مليه مزمن چوكيور ؟ اجتماعي بر فلاكت قارشيسنده اولديقمزه شبهه يوق .

انسانلرك وحشت و ظلمني كيده ره رك اونلري يكديكرينه قارشى رحيم

عفتك بر روح وسن او رو حك جسدى ايدك ؛ روح چيقدى وسن يالكز جسد اوله رق قالدك ا . خانهك بر جنت وسن او جنتده بر حوا ايدك ، سكا زقوم مفسدت بيدريدلر وسن سوا قلمه دوشدك ا . يوزوكده كي بچهك بر محفظه ونور وجهك او محفظه ايچنده بر شمله نور وضيا ايدى ؛ او محفظه يي قيدلر او شمله نور وضيا منطقي اولدى ا . سن محترم ايدك ، شمدي مبتدل اولدك ؛ سني آرارلردى ، فقط بوله مازلردى ؛ شمدي سن آرايورسك ، فقط بوله ميورسك ا . سن توقير ايديلر كن ، شمدي تهزيل اولنيورسك ا . سني بو حاله كتيرنلر ، بوكون سني تهزيل ايدنلر ، سنك دونكي دعوى و كيللر كدر ، يعنى سني حكم اسارتدن بر ائت ايتديره جكم ، ديه معنوي اعدامه سببيت ورن ساخته حاملر كدر . سكا وقتيله باباه قرداش او كودى ورنلر سنك بوكونكي حاله آجبر كن ، اونلر سنك فلاكتكه قارشى قهقهه لرله كوليور وسنك سقوطكله اكله نيورا . اونلر سني يالكز سن دن عبارت تلق ايديبور وقوس قوجه بر ملت آناسي ، نسل منبى اولدينيكي هيچده خاطره كتير ميوز ا . بيلميورلر كه سنك عفتك ملتك عفتي ، سنك حيثيتك ملتك حيثيتي ، سنك حياتك ملتك حياتي ، سنك سقوطك ملتك سقوطي ، سنك تهزيلك ملتك تهزيلي ، سنك سفالتك ملتك سفالتي ، سنك وارلنك ملتك وارلني و سنك يوقلنك ملتك يوقلنيدر . دو مانلي دماغلرك ، رعشه لي الارك ، زهرلي وسنلي فكرلرك ، مضل و مغفل قلملرك وجوده كتير دكاري « زنا ادبياتي » سنك نازك وزمين موجوديتكده مهلك جريمه لر آجدي . و سنك آلدنيك بو جريمه لر دن ملتك قاي صيرلايور ، كوزلري ياشاريور ، فقط چاره نداويسني بوله ميور او ده سنكله برابر ايكله يوب طور ييور ، يالكز ويالكز زنا ادبياتنك ناظم و ناظر ليدره حالا عيني نشيده لري او قوبورلر ويكي يكي انشاد لرله اوغراشيورلر . فقط نه يابالم ونه ديهلم كه عصر حاضر اديبلرينك ، شاعرلرينك ، محررلرينك ، رساملرينك و طنپورولكلري وطنه اولاد يتيشديره جك منبعلري قورومتق و ملت پرستلكلري ده ملتك فضائل اخلاقيه واجتماعيه سني بالاطالامق صورتنده تجلي ايديبورا .

لاكن ، اي محترم قادينلق و اي مادر ملت ، سن آجي تجربه لر كوردك ، مهلك نتيجه لره معروض قالدك ؛ آرتيق كوزيكي آج ، فيما بعد مغفل و مضل سوزلره آلدانما ، مضر و مهلك نشيده لري او قومه ، ديكله مه . سني تهزيل و تهذيل ايدن رسام صنداليه لرينه او طورمه . خانه كده ، قفسده كي قوش كي قاپانوب قالم ؛ آل ايشلريكي ، او ايشلريكي بيتيرد كدن ، چو چوقلرينك خدمتلريني يرينه كتيرد كدن صوكره ، چيق ، كز ، يوروه ، هوا آل ؛ فقط ، عفتكه ، حيثيتكه ، قيمت نسويه كه خلل و يره جك يرلره يول اوغرا تما ؛ خانم لنيكي ، وقار يكي محافظه ايت ؛ بيكس ايسهك ، ار ككسز ايسهك ، خانه